

PŘÍLOHA Č. 2 - DOPLŇKOVÁ INFORMACE KE KAPITOLE 5 INFORMACE O PROVÁDĚNÍ INICIATIVY NA PODPORU ZAMĚSTNANOSTI MLADÝCH LIDÍ

Evaluace Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí v ČR

Evaluace Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí (dále jen Iniciativa YEI) v ČR vznikla na základě požadavku Evropské Komise (EK), jenž vyplývá z Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu, článku 19 - Monitorování a hodnocení. Z uvedeného nařízení plyne členským státům povinnost předložit evaluaci projektů Iniciativy YEI do konce roku 2015.

Koncem roku 2015 byla implementace projektů YEI v České republice teprve ve fázi přípravy, a nebylo tak ještě možné hodnotit průběh a výsledky této iniciativy. Evaluace se proto nemohla zaměřit na vyhodnocení účinnosti, účelnosti a dopadu YEI, ale byla koncipována jako evaluace ex-ante. Jejím cílem bylo provést předběžné hodnocení Iniciativy YEI zaměřené na ověření nastavení intervenční logiky a relevanci jejího specifického cíle, včetně poskytnutí nezbytných podkladů pro monitoring a budoucí evaluace. Zpracovávala také data z tematicky blízkých dřívějších intervencí v ČR, která v budoucnu poslouží jako základ k šetření proveditelnosti a přípravě designu navazující evaluace zaměřené na dopady.

Evaluace odpovídala na dvě evaluační otázky týkající se kontextu implementace Iniciativy YEI a jejímu vztahu k němu, tj. relevance:

- Evaluační otázka 1: V jakém socioekonomickém kontextu je Iniciativa YEI implementována?
- Evaluační otázka 2: Je zaměření Investiční priority 1.5 relevantní s ohledem na aktuální socioekonomickou situaci v regionu NUTS 2 Severozápad?

Následný evaluační úkol se věnoval samotným projektům: Popište a srovnajte záměry projektů předložených v rámci Investiční priority 1.5 s přihlédnutím k jejich intervenční logice a vazbě ke specifickému cíli.

Data ke všem evaluačním otázkám byla získána metodou desk research. V rámci evaluace byly analyzovány veškeré dostupné dokumenty a statistiky (zejména statistiky z Eurostatu, informačního systému Infoabsolvent a Národního ústavu pro vzdělávání) související s Iniciativou YEI vztahující se k dané problematice. Dále byly komparovány a analyzovány projektové záměry schválených projektů pro Investiční prioritu 1.5 (IP 1.5) a bylo vyhodnoceno, do jaké míry odpovídá nastavení projektových aktivit specifickému cíli Investiční priority 1.5. Dále bylo provedeno statistické zhodnocení projektů Odborné praxe pro mladé do 30 let (dále jen Odborné praxe), které se realizovaly v ČR v letech 2013 až 2015 v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ).

Výsledky evaluace

Evaluační otázka 1: V jakém socioekonomickém kontextu je Iniciativa YEI implementována?

Z analýzy kontextu vyplynulo, že se Česká republika pohybuje těsně nad hranicí způsobilosti pro čerpání finančních prostředků v rámci Iniciativy YEI, a to pouze v jediném regionu. V České republice je možné čerpat prostředky z Iniciativy YEI pouze v regionu NUTS II Severozápad, kde míra nezaměstnanosti mladých lidí ve věku 15 – 24 let přesáhla v roce 2012 hranici 25 % o 3,2 procentních bodů. Tím se stal region Severozápad způsobilým pro čerpání podpory v rámci Iniciativy YEI. Míra nezaměstnanosti věkové skupiny 15 – 24 má ovšem klesající tendenci, a v následujících letech by se tak region znovu způsobilým nestal. Česká republika patří v oblasti zaměstnanosti mladých lidí k nejúspěšnějším státům Evropy. Přitom smyslem Iniciativy YEI je finančně podpořit regiony NUTS II se zvláště vysokou mírou

nezaměstnanosti mladých lidí. Region Severozápad je tak v rámci regionů vybraných k podpoře jedním z nejméně problematických.

Na druhou stranu je region Severozápad dlouhodobě region s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR - a to jak obecně, tak pro sledovanou skupinu mladých lidí ve věku 15 – 29 let. Severozápad je tradiční průmyslovou oblastí, která je v důsledku transformace (přeměny obvyklých odvětví průmyslu, např. těžby uhlí) sužována vzájemně provázanými sociálně-ekonomickými problémy. V optice Iniciativy YEI lze pak zmínit především nízkou vzdělanostní úroveň, nedostatečnou tvorbu nových pracovních míst a nevyváženost nabídky a poptávky na pracovním trhu.

Evaluační otázka 2: Je zaměření Investiční priority 1.5 relevantní s ohledem na aktuální socioekonomickou situaci v regionu NUTS 2 Severozápad?

Intervenční logika Investiční priority 1.5 byla zkoumána v rámci ex-ante evaluace Operačního programu zaměstnanost, kterou pro Ministerstvo práce a sociálních věcí zpracovalo dodavatelské konsorcium¹ v květnu 2014.

Zde bylo konstatováno, že Investiční priorita 1.5 „Trvalé začlenění mladých lidí na trhu práce, mimo jiné pomocí „záruky pro mladé lidi“, a to zejména těch, kteří nemají zaměstnání nebo nejsou v procesu vzdělávání nebo neprocházejí odbornou přípravou, včetně těch mladých lidí, kterým hrozí sociální vyloučení, a mladých lidí z marginalizovaných komunit prostřednictvím specifického cíle zvýšit zaměstnanost podpořených lidí, kteří nejsou v zaměstnání, ve vzdělávání nebo v profesní přípravě v regionu NUTS II Severozápad“ reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. V témže dokumentu bylo zhodnoceno, že intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Soustava výsledkových indikátorů je logicky nastavená. Hlavní sada indikátorů ovšem nerozlišuje výsledek v poskytnutí intervence, tedy nespecifikuje, jestli absolvent našel zaměstnání (resp. obdržel nabídku zaměstnání), nebo nastoupil do vzdělávání (resp. obdržel nabídku vzdělávání).

Obecné zaměření IP 1.5, stejně jako výčet podporovaných aktivit, je zcela relevantní k aktuální socioekonomické situaci v regionu NUTS II Severozápad. Aktivity IP 1.5 směřují ke snížení míry nezaměstnanosti mladých lidí na cílovou hodnotu 12,3 %, jak je uvedeno v Národním programu reforem.

Evaluační úkol: Popište a srovnajte záměry projektů předložených v rámci Investiční priority 1.5 s přihlédnutím k jejich intervenční logice a vazbě ke specifickému cíli.

Všechny projekty připravované v rámci 1.5 se svými cíli shodují s *Iniciativou YEI*. Všem projektům je společný individuální přístup k účastníkům, zohledňování regionálních charakteristik a navazování spolupráce napříč institucemi. Projekty krajských poboček ÚP - Iniciativa Karlovarského kraje (dále jen Iniciativa KVK) a Iniciativa Ústeckého kraje (dále jen Iniciativa ULK) plánují účastníkům nabízet obdobné aktivity zaměřené zejména na zvyšování kvalifikace a získávání praxe. Podobnou strategii zastává i projekt „Nestůj a pojď! II“ Karlovarského kraje, jehož aktivity do určité míry kopírují aktivity projektů ÚP. Projekt „Dáváme práci“ Ústeckého kraje naopak doplňuje Iniciativu ULK komplementárními programy, jakými jsou např. podpora podnikání a práce v sociálně vyloučených lokalitách.

Kompletní evaluační výstupy jsou dostupné na adrese <http://www.esfcr.cz/folder/5212/>.

¹ Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2014-2020: Závěrečná zpráva MPSV. Hope Group s.r.o, Naviga 4 s.r.o. Praha 2014.